

Nummer: 2512
Titel: Vintertjeneste
Kort titel: Vintertjeneste
Status: GOD
Godkendelsesperiode: 16-12-2024 og fremefter

Beskrivelse af jobområdet

Definition af jobområdet

Jobområdet omfatter snerydning og glatførebekæmpelse af veje, stier, fortove og pladser. Vintertjeneste udføres i henhold til Ålbekendtgørelse af lov om offentlige veje, mv. (LBK nr. 421 af 25/04/2023) og Ålbekendtgørelse af lov om private fælles veje (LBK nr. 422 af 25/04/2023). Vejmyndighederne kan vælge selv at udføre vintertjenesten eller overgive opgaven til private aktører. Når opgaven overgives til private aktører sker dette oftest efter en udbudsforretning. Jobområdet omfatter håndtering af meget materiel, både kørende materiel og materiel til snerydning og glatførebekæmpelse. Særligt for det kørende materiel indgår miljøbevidsthed som en vigtig del af arbejdsprocessen. Miljøbevidsthed er en grundlæggende del af uddannelsen i EU-Kvalifikationsuddannelsen for lastbilchauffør. For materiellet til snerydning og glatførebekæmpelse indgår betjening af elektroniske styresystemer som en vigtig del af arbejdsprocessen. Jobområdet omfatter også håndtering af forskellige tømidler til glatførebekæmpelsen, hvor miljøbevidsthed også indgår som en del af arbejdsprocessen. Der anvendes forskellige typer køretøjer og materiel indenfor jobområdet. Der benyttes lastbiler over 3.500 kg tilladt totalvægt, traktorer i mange størrelser og andre motordrevne køretøjer samt motorredskaber der føres af gående. For de trækkende køretøjer kan der være påhængskøretøj. Materiellet omfatter sneplove, fejmaskiner og materiel til udspreddning af salt. Størstedelen af materiellet har i de seneste år undergået en stor teknologisk forandring, særligt på styreenhederne. De administrative systemer, der bruges til overvågning af vej- og vejrliget samt til management af udkald og afregning har ligeledes undergået en stor teknologisk forandring. Samfundsmæssigt er der en forventning om, at vintertjenesten udføres, så fremkommeligheden, sikkerheden og miljøet tilgodeses i videst mulige omfang. Der skønnes at være ca. 5.000 beskæftigede indenfor området. Færdselsstyrelsen har fastsat myndighedskrav om EU-kvalifikationsbevis for fører af køretøjer over 3.500 kg tilladt totalvægt, der udfører erhvervsmæssig godstransport samt krav til personer, der ønsker at drive vognmandsvirksomhed.

Typiske arbejdspladser inden for jobområdet

Arbejdsopgaverne indenfor området kan opdeles i administrative opgaver, udførende opgaver og leverandøropgaver. De administrative opgaver omfatter udarbejdelsen af vinterregulativ, planlægning af udførelsen, evt. udbud af hele eller dele af vejmyndighedens vintertjeneste, økonomi, overvågning af vej- og vejrliget, udkald til og kontrol af udførelsen samt indkøb af tømidler og materiel. De administrative opgaver varetages hovedsagelig af vejmyndighederne hos Vejdirektoratet og hos kommunerne.

De udførende opgaver omfatter udførelsen af snerydning og glatførebekæmpelsen på veje, stier, fortove og pladser.

De udførende opgaver med udførelsen af vintertjeneste på kørebaner og stier/fortove varetages både af kommunernes eget personale og af private aktører i form af vognmænd, anlægsgartnere og maskinstationer.

De udførende opgaver omfatter også klargøring, servicering og vedligeholdelse af materiellet før, under og efter udførelsen.

Disse opgaver udføres af værkstedspersonale ansat både i kommuner og i private firmaer. Desuden er der opgaver med læsning og losning af tømidler, idet disse transporteres fra leverandørens lager til vejbestyrelsernes saltlagre. Disse opgaver udføres af medarbejdere ved private leverandører.

Leverandøropgaver omfatter salg af maskiner, materiel og tømidler. Disse opgaver varetages primært af private aktører.

Ved udførelsen af alle ovenstående opgaver er der stigende krav til brug af IT-baserede løsninger i form af både apps og programmer. Der stilles stigende krav til både grundlæggende og specialiseret viden om brugen af smartphones, tablets og PC'er.

Tilsvarende er der stigende krav til både grundlæggende og specialiseret viden om hvordan forbruget af miljøskadelige stoffer kan mindskes i forbindelse med den grønne omstilling af hele transportsektoren.

Kompleksiteten i både de administrative, de udførende og leverandøropgaverne er kraftigt stigende. Den stigende mængde lovkrav og EU-regler bidrager væsentligt hertil. Udover ovennævnte krav findes krav til alle aktører om viden om arbejdsmiljøforhold og arbejdstidsregler.

Medarbejderne på arbejdspladserne inden for jobområdet

De udførende medarbejdere:

De jobfunktioner, der typisk findes indenfor de udførende opgaver med udførelsen af vintertjeneste, består primært af chauffører af lastbiler og traktorer.

Medarbejderne opnår deres kompetencer indenfor vintertjeneste gennem en kombination af virksomhedsopklæring og deltagelse i kurser.

Chauffører har et eller flere kørekort og certifikater for at kunne udføre deres erhverv, som f.eks. kørekort til traktor, kørekort B, C og C/E, chaufføruddannelsesbevis (CUB), krancertifikat til mobile kraner 8-30 tm, gaffeltruck B certifikat og teleskoplæssercertifikat.

Langt hovedparten af medarbejderne har erhvervet disse certifikater i AMU-systemet.

De kompetencer, som chauffører indenfor jobområdet vintertjeneste skal have er:

- At kunne håndtere materiellet i form af saltspredere og sneplove før, under og efter udførelsen
- At kunne betjene styrebokse til saltspreder og sneplove

Medarbejderen skal have viden om:

- Lovgrundlag og organiseringen af vintertjenesten, herunder varslingssystemer og udkald
- Meteorologi og udkaldsårsager, herunder saltdosering og forskellige tømидlers anvendelse og miljøbelastning
- Udførelsen af glatførebekæmpelse, herunder spreddebredde, -mængde og -symmetri samt kørsels hastighed og GPS-styret spredning
- Udførelsen af snerydning, herunder placering på kørebanen, ryddebredde samt kørsels hastighed
- Kolonnekørsel og kombikørsel
- Opbygning, funktion og anvendelse af forskellige typer af materiel til både glatførebekæmpelse og snerydning

Medarbejdere, der er beskæftiget indenfor jobområdet, har brug for læse-, skrive- og IT-kompetencer, så de kan udføre arbejdsfunktionerne.

Arbejdet stiller desuden krav om, at medarbejderne er fleksible og gode samarbejdsevner.

De administrative medarbejdere:

De administrative medarbejdere ved Vejdirektoratet og kommunerne har typisk en teknisk uddannelse som fx teknisk designer og ingeniør suppleret med teoretiske uddannelser indenfor vintertjenesteområdet.

Arbejdsorganisering på arbejdspladserne inden for jobområdet

De udførende chauffører arbejder typisk alene.

Særligt ved snerydning følges flere køretøjer ad, så chauffører har behov for at kunne koordinere og samarbejde for at opgaverne udføres så effektivt og sikkert som muligt.

Arbejdstiderne er vekslende og med meget store krav til fleksibilitet.

Medarbejderne skal kunne klare at tilpasse løsningen af opgaven til uforudsete situationer.

De kompetencer, der er fælles med grundlæggende og brede kompetenceområder inden for transportområdet, erhverves i kompetenceområderne inden for vejgodstransport.

Beskrivelse af de tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer

Håndtering af materiel før, under og efter udførelsen

Kort beskrivelse af kompetencen og dens anvendelse i jobområdet

Medarbejderen skal kunne håndtere materiellet i form af saltspredere og sneplove før, under og efter udførelsen

Medarbejderen kan:

- montere materiellet
- læsse og tømme saltspredere
- Justere og indstille sneplove
- Betjene kontrolbokse til saltspredere, herunder indstille spreddebredde, - mængde og $\hat{\Delta}$ symmetri
- Betjene kontrolbokse til sneplove, herunder løft og sænk af sneplov samt indstilling af flydestilling
- Placere sig korrekt på vejen, stien eller fortovet under udførelsen af snerydning og glatførebekæmpelse
- Rengøre, afmontere og henstille saltspredere og sneplove

Medarbejderen kan afhjælpe mindre fejl og afgive fejlmelding ved større fejl, herunder afgøre om der skal tilkaldes værkstedspersonale.

Teknologi og arbejdsorganisering

Materiel til vintertjeneste gennemgår en stadig teknologisk udvikling. Teknologien i kontrolbokse er i konstant udvikling. Det er medarbejderens ansvar, at udstyret er indstillet og anvendes korrekt og sikkert. Den enkelte medarbejder har ansvaret for at foretage den daglige vedligeholdelse af materiellet.

Medarbejderen kan udføre almindeligt forekommende arbejdsopgaver i forbindelse med vintertjeneste af veje, stier og fortove.

Særlige kvalifikationskrav, som er en forudsætning for udførelsen af jobbet, f.eks. certifikatkrav

Der kræves en grundlæggende læsekompetence. I nogle tilfælde forudsættes det, at medarbejderen kan forstå og anvende manualer.

Kompetencen til at kunne håndtere materiellet i form af saltspredere og sneplove før, under og efter udførelsen opnås enten gennem oplæring i virksomheden eller som en kombination af kompetencegivende uddannelse og virksomhedsoplæring.

Kompetencens udbredelse på arbejdspladser i jobområdet

Alle operative medarbejdere inden for jobområdet skal beherske denne kompetence.

Beskrivelse af de tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer

Kendskab til og forudsætninger for udførelsen af vintertjeneste

Kort beskrivelse af kompetencen og dens anvendelse i jobområdet

Medarbejderen har viden om:

- love, vejklasser og vinterregulativ
- vinterruter/rutebeskrivelser
- udkaldstider
- vejrmæssige årsager til glatføre og særligt udsatte steder
- de IT-baserede systemer vejbestyrrelserne anvender som beslutningsgrundlag for udførelsen
- anvendelsen af chauffør-app
- saltdoseringer ift. vej- og vejrliget
- forskellige tømidlers anvendelse og miljøbelastning

Medarbejderen kan håndtere forskellige metoder for snerydning og glatførebekæmpelse. Medarbejderen har kendskab til forskellige tømidlers egenskaber og påvirkninger af miljøet

Medarbejderen kan levere den rette kvalitet i udførelsen af sit arbejde og sine funktioner, i henhold til gældende kvalitetsstandarder og miljøbestemmelser, herunder kendskab til vejnettets vintervej klasse.

Medarbejderen er i besiddelse af de samarbejdsevner mv., som gør at arbejdet kan udføres med kvalitet og høj grad af service.

Teknologi og arbejdsorganisering

Medarbejderen anvender primært IT-baserede værktøjer i form af apps og brug af internettet til søgning af informationer/viden.

Særlige kvalifikationskrav, som er en forudsætning for udførelsen af jobbet, f.eks. certifikatkrav

Der kræves grundlæggende læsekompetence.

Kompetencens udbredelse på arbejdspladser i jobområdet

Kompetencen skal beherskes af alle typer medarbejdere inden for jobområdet.

Beskrivelse af de tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer

Opbygning, funktion og anvendelse af forskellige typer vintermateriel

Kort beskrivelse af kompetencen og dens anvendelse i jobområdet

Medarbejderen har viden om:

- Saltspredere og sneploves opbygning
- Saltspredere og sneploves funktion, herunder de forskellige typer plovskær og disses anvendelse
- Forskellige typer af saltspredere og sneplove

Medarbejderens viden om anvendelsen og funktionaliteten af de forskellige typer af vintermateriel sikrer, at veje, stier og fortove sneryddes og glatførebekæmpes optimal, hvorved risiko for færdselsulykker minimere betragteligt.

Teknologi og arbejdsorganisering

Materiel til vintertjeneste gennemgår en stadig teknologisk udvikling. Den enkelte medarbejder har ansvaret for at foretage den daglige vedligeholdelse af materiellet.

Særlige kvalifikationskrav, som er en forudsætning for udførelsen af jobbet, f.eks. certifikatkrav

Der kræves en grundlæggende læsekompetence. I nogle tilfælde forudsættes det, at medarbejderen kan forstå og anvende manualer på andre sprog.

Der kræves at medarbejderen har en teknisk forståelse.

Kompetencens udbredelse på arbejdspladser i jobområdet

Kompetencen skal beherskes af alle operative medarbejdere inden for jobområdet.

Beskrivelse af de tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer

Sundhed, sikkerhed, arbejdsmiljø og adfærd inden for vintertjeneste

Kort beskrivelse af kompetencen og dens anvendelse i jobområdet

Medarbejderen har viden om:

- sikkerhedsforanstaltninger ved betjening af materiel
- arbejdsbeklædning
- regler for køre/hviletid ifm vintertjeneste
- surring af materiel
- hensyn, der skal tages under udførelsen af vintertjenesten

Medarbejderen er opmærksom på arbejdsulykker, og hvordan disse kan forebygges.

Medarbejderen har en grundlæggende forståelse for elementær sikkerhed under kørsel, i eller ved køretøjet, samt ved brug af køretøjet og vintermateriellet.

Medarbejderen kan forholde sig aktivt til at mindske arbejds- og belastningsskader, og til at styrke egen sundhed, på baggrund af viden om, hvordan de fysiske og psykiske belastningsfaktorer kan påvirke det enkelte menneske, og hvordan adfærd og holdninger kan påvirke arbejdslivet.

Teknologi og arbejdsorganisering

Jobområdet er kendetegnet ved betydelige sundhedsmæssige belastninger.

Erhvervets særlige vilkår, der bl.a. består af "alene" arbejdspladser, hvor medarbejderne har lange stillesiddende perioder vekslende med hårdt fysisk arbejde, besværlige vilkår m.h.t. sund ernæring, motion m.v., fordrer en stigende bevidsthed hos såvel medarbejdere som virksomheder om betydningen af sund levevis med det formål at øge trafiksikkerheden, forlængelse af levealder samt mindskelse af erhvervsrelaterede sygdomme.

Særlige kvalifikationskrav, som er en forudsætning for udførelsen af jobbet, f.eks. certifikatkrav

Kompetencens udbredelse på arbejdspladser i jobområdet

Vintertjeneste udføres ofte under stort tidspres, hvilket medfører risiko for ulykker og skader. Hvis der kan være en risiko, så er det, at arbejdet oftest udføres udenfor normal arbejdstid og særligt, at snerydning ofte er af længere varighed, så chaufføren skal sørge for afløsning iht 11 timers reglen. Alle operative medarbejdere indenfor jobområdet skal beherske denne kompetence.

Beskrivelse af de tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer

Udførelse af glatførebekæmpelse

Kort beskrivelse af kompetencen og dens anvendelse i jobområdet

Medarbejderen har viden om:

- spreddebredder, spredesymmetri og spreddemængde
- placering på kørebanen, herunder korrektion for vind
- kørselshastigheder
- GPS-styret spredning
- Kombikørsel
- Nødspredning og manuel tømning

Medarbejderen kan udføre glatførebekæmpelse på veje, stier og fortove hensigtsmæssigt, under hensyntagen til miljø, arbejdsmiljø og med kørselsteknisk indsigt.

Teknologi og arbejdsorganisering

Teknologien, som anvendes til at beherske kompetencen, består i anvendelsen af IT-baserede styringsværktøjer og apps.

Særlige kvalifikationskrav, som er en forudsætning for udførelsen af jobbet, f.eks. certifikatkrav

Der kræves en grundlæggende læsekompetence. Stadig flere medarbejdere skal kunne anvende IT-baserede løsninger.

Kompetencens udbredelse på arbejdspladser i jobområdet

Alle operative medarbejdere inden for jobområder skal beherske denne kompetence.

Beskrivelse af de tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer

Udførelse af snerydning

Kort beskrivelse af kompetencen og dens anvendelse i jobområdet

Medarbejderen har viden om:

- placering på kørebanen
- ryddebredde samt kørselshastighed
- kolonnekørsel og kombikørsel
- oplæg af sne
- ballastering

Medarbejderen kan udføre snerydning med sikkerhed for materiel og øvrige trafikanter under hensyntagen til lokale forhold, miljø, arbejdsmiljø, samt med korrekt køreteknisk indsigt. Manøvrering under anvendelse af kost og plov kræver særlig køreteknisk indsigt.

Teknologi og arbejdsorganisering

Teknologien, som anvendes til at beherske kompetencen, består i anvendelsen af IT-baserede styringsværktøjer og app's.

Særlige kvalifikationskrav, som er en forudsætning for udførelsen af jobbet, f.eks. certifikatkrav

Der kræves en grundlæggende læsekompetence. Stadig flere medarbejdere skal kunne anvende IT-baserede løsninger.

Kompetencens udbredelse på arbejdspladser i jobområdet

Alle operative medarbejdere inden for jobområder skal beherske denne kompetence.

Aktuelt tilkoblede mål

Niveau kan angives ved enkeltfag.

Nummer, niveau og titel		EUU	Varighed i dage	Tilknyttet i perioden
20996	Digitale kompetencer til online undervisning	AL	1,0	16-12-2024 og fremefter
22484	Glatførebekæmpelse og snerydning på veje	AK	1,0	16-12-2024 og fremefter
22485	Glatførebekæmpelse og snerydning på stier, fortov	AK	1,0	16-12-2024 og fremefter
25000	RKV før erhvervsuddannelse for voksne	AP	5,0	16-12-2024 og fremefter
40533	Introduktion til et brancheområde (F/I)	AP	40,0	16-12-2024 og fremefter
40534	Arbejdsmarked, it og jobsøgning (F/I)	AP	40,0	16-12-2024 og fremefter
43343	Praktik for F/I	AP	48,0	16-12-2024 og fremefter
44978	Jobrelateret fremmedsprog med nuanceret ordforråd	AD	5,0	16-12-2024 og fremefter
44979	Jobrelateret fremmedsprog med basalt ordforråd	AD	5,0	16-12-2024 og fremefter
45215	Grundlæggende faglig regning	AP	2,0	16-12-2024 og fremefter
45347	Grundlæggende faglig matematik	AP	3,0	16-12-2024 og fremefter
45511	Faglig læsning	AP	2,0	16-12-2024 og fremefter
45536	Faglig skrivning	AP	3,0	16-12-2024 og fremefter
45545	Dansk som andetsprog F/I, basis, fagr. forløb	AP	40,0	16-12-2024 og fremefter
45567	Dansk som andetsprog F/I, alm. niv., fagr. forløb	AP	40,0	16-12-2024 og fremefter
45569	Dansk som andetsprog F/I, udv. niv., fagr. forløb	AP	40,0	16-12-2024 og fremefter
45571	Fagunderstøttende dansk som andetsprog F/I	AP	10,0	16-12-2024 og fremefter
45572	Dansk som andetsprog for F/I, basis	AP	40,0	16-12-2024 og fremefter
45573	Dansk som andetsprog for F/I, alment niveau	AP	40,0	16-12-2024 og fremefter
45574	Dansk som andetsprog for F/I, udvidet niveau	AP	40,0	16-12-2024 og fremefter
47651	Ajour snerydning og glatførebekæmpelse på vejbane	AK	1,0	16-12-2024 og fremefter
47668	Grundlæggende faglig regning	AP	2,0	16-12-2024 og fremefter
47669	Grundlæggende faglig matematik	AP	3,0	16-12-2024 og fremefter
47670	Faglig læsning	AP	2,0	16-12-2024 og fremefter
47671	Faglig skrivning	AP	3,0	16-12-2024 og fremefter
48012	Instruktører og elever i praktikcentret	AP	2,0	16-12-2024 og fremefter
48013	Mål og læring i praktikcentret	AP	2,0	16-12-2024 og fremefter
48049	Arbejdsmiljø 1 i faglærte og ufaglærte job	AD	2,0	16-12-2024 og fremefter
48050	Arbejdsmiljø 2 i faglærte og ufaglærte job	AD	2,0	16-12-2024 og fremefter
48569	Introduktion til det danske arbejdsmarked (F/I)	AP	5,0	16-12-2024 og fremefter
49995	EUD-Oplæringsvejledning for den uddannelsesansvarl	AF	1,0	16-12-2024 og fremefter
49998	EUD-Oplæringsvejledning for den daglige oplærer	AF	1,0	16-12-2024 og fremefter